

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

PUZO, MARIO

Casino / Mario Puzo ; trad. de Adrian Petculescu.

-Ediția a 2-a.- București : Orizonturi, 2018

2 vol.

ISBN 978-973-736-383-1

Vol. 1. - 2018. - ISBN 978-973-736-389-3

I. Petculescu, Adrian (trad.)

821.111

Copyright © 1978 by Mario Puzo

Editura ORIZONTURI – București

Bdul Libertății nr. 4, bl. 117, et. 7, ap. 20

telefon: 021.3177679, 0744531333

e-mail: orizonturi@editura-orizonturi.ro

MARIO PUZO

CASINO

volumul 1

Traducere de **Adrian Petculescu**

Editura ORIZONTURI

CARTEA ÎNTÂI

1

Ascultă-mă. Îți voi spune adevărul despre viața unui bărbat. Îți voi spune adevărul despre dragostea lui pentru femeii. Pe care nu le-a urât niciodată. Deja crezi că am început să bat câmpii. Fii totuși atent. Sunt într-adevăr un maestru al magiei.

Crezi că un bărbat poate să iubească sincer o femeie și să o trădeze tot timpul? Nu din punct de vedere fizic, ci mental, în însăși «poezia sufletului său». Ei bine, nu-i ușor, dar bărbații fac asta tot timpul.

Vrei să știi în ce fel te pot iubi femeile, cum te hrănesc deliberat cu această dragoste ca să-ți otrăvească trupul și mintea, pur și simplu ca să te distrugă? Și cum, din dragoste înfocată, hotărâsc să nu te mai iubească? Și cum, în același timp, te ameteșc cu un extaz idiot? Este imposibil? Țasta-i cel mai ușor lucru.

Dar nu pleca, nu este o poveste de dragoste.

Te voi face să simți frumusețea plină de durere a unui copil, excitarea animalică a masculului adolescent, toanele de dorință arzătoare ale tinerei femeii. Apoi – și asta este partea cea mai grea – îți voi arăta cum, în timp, bărbatul și femeia se învârtesc în cerc și ajung în punctul din care au plecat, dar cu trupul și sufletul schimbate.

Și, în acel moment, într-adevăr, ADEVĂRATA DRAGOSTE există. Nu pleca! Există sau o voi face eu să existe. Nu degeaba sunt un maestru al magiei. Merită prețul? Și cum rămâne cu fidelitatea sexuală?

Funcționează, oare? Înseamnă asta dragoste? Este oare umană această pasiune perversă de a fi doar cu o anumită persoană? Și dacă nu merge, primești totuși un premiu pentru că ai încercat? Poate să meargă în ambele feluri? Răspunsul este simplu – sigur că nu. Și totuși...

Viața este ceva comic și nimic nu este mai comic decât evoluția dragostei pe măsură ce înaintezi în vârstă. Dar un adevărat maestru al magiei își poate face publicul să râdă și să plângă în același timp. Cu moartea este altă poveste. N-am să glumesc niciodată despre moarte. E peste puterile mele. În comparație cu moartea, dragostea este ceva plictisitor și infantil, deși bărbații cred mai mult în dragoste decât în moarte.

Eu sunt mereu în alertă față de moarte. Nu mă poate păcăli, o recunosc imediat. Îi place să vină deghizată în țărănoi; sau ca un neg lipsit de importanță, care brusc începe să crească; sau ca o aluniță păroasă, care își trimite rădăcinile până la os; sau ascunzându-se sub roșeața unei febre ușoare. Pentru ca apoi să apară brusc acel craniu care rânjește, luându-și victima prin surprindere. Dar nu pe mine. Eu o aștept, mi-am luat măsuri de prevedere.

Femeile sunt o poveste aparte. Ele dețin un secret puternic. Nu iau dragostea în serios, nu au făcut asta niciodată.

Dar nu pleca. Îți repet, nu este o poveste de dragoste. Uită de dragoste. Îți voi arăta toate ramificațiile puterii. Mai întâi, viața unui biet scriitor care se zbate să reușească. Sensibil. Talentat. Poate are și un pic de geniu. Ți-l voi arăta pe artist muncind pe brânci pentru arta sa. Apoi, ți-l voi arăta în postura de ticălos viclean, care se distrează de minune. O, ce bucurie simte adevăratul artist când, în sfârșit, devine corupt. Acum, adevărata sa natură a ieșit la lumină. Nu-și mai face probleme în legătură cu onoarea sa. Ticălosul este un descurcăreț,

chiar un dușman al societății, care nu se mai ascunde în spatele artei sale. Ce ușurare! Ce plăcere! O adevărată încântare. Apoi, îți voi arăta cum devine din nou un om cinstit.

Este groaznic de stresant să fii escroc. Dar te ajută să accepți societatea și să-i ierți pe ceilalți. După ce a trecut prin asta, nimeni nu ar trebui să mai fie escroc, dacă nu are neapărat nevoie de banii respectivi.

Apoi, voi continua cu unul dintre cele mai uimitoare succese din istoria literaturii. Viețile intime ale giganților culturii noastre. În special, cea a unui afurisit smințit. Lumea bună. Astfel că, acum avem lumea geniului sărac, care se zbate să se afirme, lumea escrocilor și lumea bună a literaturii. Toate acestea, împletite cu mult sex și cu câteva idei complicate, care însă nu-ți vor da dureri de cap și care s-ar putea chiar să ți se pară interesante. Apoi, un final răsunător în Hollywood, cu eroul nostru plin de bani, acoperit de faimă și asaltat de femei frumoase. Și... nu pleca, nu pleca... cum totul se transformă în scrum.

Nu-i de-ajuns? Ai mai auzit toate acestea? Amintește-ți însă că sunt un maestru al magiei. Pot să-i aduc la viață pe toți acești oameni. Îți pot arăta ce simt și ce gândesc. Vei plânge pentru toți, îți promit. Sau poate vei râde doar. Oricum, ne vom distra foarte bine. Și vom învăța ceva despre viață. Deși asta nu ne va folosi la nimic.

A, știi ce-ți spui în momentul ăsta. Ticălosul ăsta vrea să ne facă să întoarcem paginile. Și ce-i cu asta? Vreau doar să-ți spun o poveste. Ce-i rău în asta? Chiar dacă eu o iau în serios, tu nu trebuie să faci asta. Doar să te distrezi.

Vreau să-ți spun o poveste, nimic altceva. Nu doresc să am succes, faimă sau bani. Dar asta este ușor, căci majoritatea femeilor și a bărbaților nu le doresc cu adevărat... Mai mult chiar, nu-mi doresc să fiu iubit. Când

eram tânăr, unele femei îmi spuneau că mă iubesc pentru genele mele lungi. Asta am acceptat-o. Mai târziu, mă iubeau pentru inteligența mea. Apoi, pentru puterea și banii mei. Apoi, pentru talentul meu. Mai târziu, pentru mintea mea profundă. Nicio problemă, pot face față la toate astea. Singura femeie care mă sperie este cea care m-ar iubi pentru mine însumi. Pentru ea am planuri mari. Am otrăvuri, pumnale și morminte întunecate în care să-i ascund capul. Ei nu i se poate îngădui să trăiască. Mai ales dacă îmi este credincioasă, nu mă minte niciodată și mă pune mai presus de oricine și orice.

Se va povesti mult despre dragoste în această carte, dar nu este o carte de dragoste. Este o carte de război. Vechiul război între bărbații care sunt prieteni adevărați. Marele război «recent» dintre bărbați și femei. Sigur că este o poveste veche, dar abia acum se discută deschis despre asta. Militantele din Mișcarea pentru Eliberarea Femeilor cred că aduc ceva nou, dar este doar armata lor care iese din anonimatul luptei de gherilă. Femeile drăguțe i-au prins întotdeauna pe bărbați în capcană: lângă leagănele lor, în bucătării sau în dormitoare. Și la mormintele copiilor lor, cel mai bun loc pentru a nu auzi o rugămintă pentru clemență.

A, da, crezi că eu le port pică femeilor. Dar nu le-am urât niciodată. Și se vor dovedi ființe mai bune decât bărbații, ai să vezi. Dar adevărul este că doar femeile au reușit să mă facă nefericit, și au făcut asta de când m-am născut. Însă majoritatea bărbaților pot spune asta. Și nu se poate face nimic.

Ce țintă ți-am oferit aici! Știu, pare irezistibilă. Dar fii prudent. Sunt un povestitor plin de trucuri, nu doar unul dintre acei artiști sensibili și vulnerabili. Am fost precaut, mai am câteva surprize puse deoparte.

Dar lasă-mă să trec la treabă. Lasă-mă să încep și lasă-mă să termin“.

CARTEA A DOUA

2

În cea mai norocoasă zi din viața sa, Jordan Hawley i-a trădat pe cei mai buni prieteni ai săi. Dar neștiind aceasta, el se plimba prin sectorul jocurilor de noroc cu zaruri al uriașului cazinou din Hotelul Xanadu, întrebându-se ce joc să mai încerce. Deși era abia după-amiază, câștigase deja zece mii de dolari. Dar se plictisise de zarurile roșii, sclipitoare, care se rostogoleau pe postavul verde.

A ieșit din sectorul zarurilor și, afundându-și picioarele în covorul roșu, s-a îndreptat spre roata unei mese de ruletă, care arăta drăguță cu pătratele ei roșii și negre și cu zeroul și dublul zero verzi, care îi pedepseau pe toți când ieșeau. A mizat de câteva ori total nesăbuit, a pierdut și s-a mutat în sectorul de *blackjack*¹.

Mesele mici, în formă de potcoavă, se înșirau pe două rânduri. El mergea printre ele ca un prizonier printre săgețile indienilor. Cărți de joc cu spatele albastru scliceau prin aer. Jordan a trecut printre șirurile de mese fără să se oprească și s-a dus lângă ușile uriașe de sticlă care dădeau spre străzile orașului Las Vegas. De aici putea privi în lungul fâșiei de asfalt, străjuită de hoteluri de lux.

Sub soarele arzător al Nevadei, o duzină de Xanadu străluceau din reclame luminoase de milioane de wați.

¹ Denumire americană a jocului de 21.

Hotelurile păreau că se topesc într-o ceață aurie, un miraj pe care nu-l puteai atinge. Jordan Hawley era prins în capcana cazinoului cu aer condiționat, împreună cu câștigul său. Ar fi fost o nebunie să iasă afară, acolo unde nu îl așteptau decât alte cazinouri, în care nu știa care i-ar fi fost norocul. Aici era un câștigător și în curând își va întâlni prietenii. Aici era apărât împotriva deșertului arzător.

A plecat de lângă ușile de sticlă și s-a așezat la cea mai apropiată masă de blackjack. Fise negre de o sută de dolari, mici sori de zgură, au zornăit în mâinile sale. L-a privit pe crupierul care împărțea cărțile scoțându-le din „pantoful” proaspăt pregătit, acea cutie lunguiață de lemn în care se pun cărțile după ce sunt amestecate.

Jordan miza sume mari pe două cerculețe, jucând pe două mâini. Continua să aibă noroc. A jucat până când cărțile din pantof s-au terminat. Crupierul pierduse destul de des și, în timp ce amesteca din nou cărțile, Jordan a plecat. Buzunarele îi erau umflate de fise. Dar asta nu-l îngrijora, căci purta un sacou sport special creat de *Sy Devore Vegas Winner* (Câștigătorul din Vegas). Era croit din material albastru ca cerul senin și avea buzunare de o mărime optimistă, prevăzute cu fermoare speciale. Interiorul sacoului era și el prevăzut cu buzunare cu fermoare atât de adânci, încât niciun hoț de buzunare nu putea să ajungă la ele. Câștigul lui Jordan era în siguranță și mai avea destul loc pentru altele. Nimeni nu reușise vreodată să umple buzunarele unui sacou *Vegas Winner*.

Cazinoul, luminat de candelabre uriașe, părea invadat de o ceață albăstruie, iar lumina neanelor reflectată de covoarele purpurii. Jordan a ieșit din această lumină și a intrat în zona mai întunecată a barului, cu tavanul său jos și cu o mică platformă pentru programul

de divertisment. Așezat la o măsuță, putea contempla cazinoul ca un spectator care privește o scenă luminată.

Îi privea fascinat pe jucătorii de după-amiază, care se deplasau pe trasee complicate, aproape coregrafice, de la o masă la alta. Ca un curcubeu pe un cer senin, roata unei rulete a sclipit din numerele ei roșii și negre, asortate cu culorile mesei. Cărți de joc cu spatele albastru lunecau pe postavul verde al meselor. Zaruri roșii cu puncte albe sclipeau ca niște pești zburători deasupra meselor în formă de balenă la care se juca *crap*. În depărtare, de-a lungul șirului de mese pentru *blackjack*, crupierii care ieșeau din tură își fluturau mâinile ridicate în aer, ca să arate că nu ascund fise în palme.

Pe scena cazinoului începeau să apară tot mai mulți actori: amatori de soare venind de la piscina de afară, alții venind de la terenurile de tenis sau de golf, sau din miile de camere ale hotelului, după un somn scurt de după-amiază sau după un moment de dragoste gratuită sau plătită.

Jordan a zărit un alt sacou *Vegas Winner* traversând cazinoul. Era Merlyn. Puștiul Merlyn. A ezitat când a trecut pe lângă masa de ruletă, căci ruleta era slăbiciunea sa. Dar juca destul de rar, căci știa că avantajul de cinci virgulă cinci la sută al casei te decava repede. Din întinericul barului, Jordan i-a făcut semn cu mâna. Merlyn și-a reluat mersul cu pași mari, de parcă ar fi trecut printre flăcări, a coborât de pe scena luminată a cazinoului și s-a așezat lângă Jordan. Buzunarele jachetei lui Merlyn nu erau umflate de fise, iar mâinile îi erau goale.

Stăteau fără să vorbească, simțindu-se bine unul în prezența celuilalt. Merlyn arăta ca un atlet solid în sacoul său albastru. Era mai tânăr ca Jordan cu cel puțin zece ani și avea părul negru ca pana corbului. Și arăta mai fericit, mai nerăbdător pentru lupta pe care urma să o dea cu norocul.

Apoi i-au văzut pe Cully Cross și pe Diane ieșind din împrejmuirea sectorului de bacara, aflat în colțul îndepărtat al cazinoului și venind spre ei. Și Cully purta un sacou *Vegas Winner*.

Diane era într-o rochie albă de vară. Merlyn le-a făcut semne cu mâna și ei au înaintat printre mesele cazinoului fără să ezite. După ce s-au așezat lângă ei, Jordan a comandat de băut. Știa ce preferă fiecare.

Cully a zărit buzunarele umflate ale lui Jordan și l-a întrebat:

— Hei, ai jucat și ai fost norocos fără noi?

— Puțin, a spus Jordan zâmbind.

Ceilalți l-au privit curioși în timp ce plătea băuturile și îi dădea chelneriței o fisă roșie de cinci dolari drept bacșiș. Jordan le-a observat privirile, dar nu știa de ce se uitau în felul acesta. Jordan era în Vegas de trei săptămâni și se schimbase înspăimântător în acest timp. Slăbise nouă kilograme. Părul său blond-cenușiu crescuse și devenise mai alb. Continua să fie chipeș, dar era tras la față, avea o culoare pământie. Arăta epuizat. Dar el nu era conștient de aceste lucruri, căci se simțea bine. Se întreba ce i-o fi apucat pe cei trei, pe care îi cunoscuse cu trei săptămâni mai înainte și care acum erau cei mai buni prieteni ai săi.

Cel mai mult îi plăcea Puștiul, Merlyn. Merlyn se considera un jucător impasibil. Încerca să nu-și exteriorizeze emoția când pierdea sau câștiga și de obicei reușea. Dar când pierdea mult în serie, avea o expresie de nedumerire care îl încânta pe Jordan.

Puștiul nu era niciodată prea vorbăreț. Îi urmărea însă pe ceilalți. Jordan știa că Merlyn urmărea tot ce făcea el, încercând să-și dea seama cu cine are de-a face. Asta era un alt lucru care îl amuza pe Jordan. Îl păcălise pe Puști, care căuta lucruri complicate și nu credea că el,

Jordan, era exact așa cum se înfățișa celorlalți. Dar lui Jordan îi plăcea să fie cu el și cu ceilalți. Îi alinau singurătatea. Și pentru că Merlyn părea mai înverșunat și mai pasionat când juca, Cully îl poreclise Puștiul.

Cully era de fapt cel mai tânăr, avea doar douăzeci și nouă de ani, dar, surprinzător, părea conducătorul grupului. Se întâlniseră în urmă cu trei săptămâni în Vegas, chiar în acest cazinou, și aveau în comun un singur lucru. Erau toți jucători împătimiti. Destrăbălarea lor, care dura de trei săptămâni, era considerată extraordinară, căci procentajul care lucra în favoarea cazinoului ar fi trebuit să-i îngroape în nisipurile din Nevada în câteva zile.

Jordan știa că și ceilalți doi, Cully Cross și Diane, erau curioși în privința lui, dar nu-i păsa. Niciunul dintre ei nu-i stârnea curiozitatea. Puștiul părea tânăr și prea inteligent pentru a fi un jucător degenerat, dar Jordan nu încercase să-și dea seama de ce pare așa. Asta nu-l interesa câtuși de puțin.

Cully nu-l uimea cu nimic, sau cel puțin așa lăsa impresia. Era clasicul exemplu de jucător împătimit și care avea anumite talente. Era în stare să țină minte cărțile ieșite dintr-un pantof de *blackjack*, în care se puneau inițial patru pachete amestecate. Era expert în privința procentajelor tuturor jocurilor. Puștiul nu era. Jordan era un jucător rece și detașat. Puștiul era unul pătimaș, iar Cully era un profesionist. Dar Jordan nu-și făcea iluzii despre el însuși. În momentul de față făcea parte din aceeași clasă cu ei, aceea a jucătorilor împătimiti. Adică a celor care jucau doar pentru a juca, deci care trebuiau să piardă. Așa cum un erou care pleacă la război trebuie să moară. Arată-mi un jucător de jocuri de noroc și am să-ți arăt un perdant, arată-mi un erou și îți voi arăta un cadavru, și-a spus Jordan.

Cu toții erau pe terminate cu banii, în curând vor trebui să plece, poate cu excepția lui Cully. Cully era în parte pește, în parte aranjor, întotdeauna încerca să pună la punct o șmecherie ca să câștige. Uneori atrăgea un crupier de *blackjack* ca partener de înșelătorie, urmând să împartă câștigul, un joc foarte periculos.

Fata, Diane, era cu adevărat un *outsider*. Lucra pentru cazinou, drept momeală, iar acum era în pauză. Și-o petrecea cu ei pentru că simțea că erau singurii oameni din Vegas cărora le păsa de ea.

Ca momeală, ea juca banii cazinoului, pierdea și câștiga banii cazinoului. Ea nu depindea de noroc, ci de salariul fix pe care i-l plătea cazinou. Prezența ei la masa de bacara era necesară doar în orele de afluență scăzută, căci jucătorii tind să se îndepărteze de o masă goală. Ea reprezenta hârția care atrăgea muștele. De aceea, era îmbrăcată provocator. Avea părul negru și lung, o gură plină și senzuală și un corp aproape perfect, cu picioare lungi. Bustul său era mai curând mic, dar i se potrivea foarte bine. Iar șeful sectorului de bacara le dădea jucătorilor importanți telefonul ei de acasă. Uneori șeful de sector sau unul dintre ajutoarele sale îi șopteau că un anumit jucător ar dori să o întâlnească în camera lui. Avea dreptul să refuze, dar era o opțiune care trebuia folosită cu prudență. Când dădea curs invitației, nu era plătită direct de client. Șeful de sector îi dădea o fisă specială de cincizeci sau o sută de dolari, pe care putea să o transforme în bani la cușca unde se vindeau și se achitau fisele. Ura să facă așa ceva. Așa că îi plătea cinci dolari uneia dintre celelalte fete care lucrau ca momeală ca să-i încaseze fisa. Când Cully a auzit treaba aceasta, s-a împrietenit imediat cu ea. Îi plăceau femeile slabe, căci putea să le manipuleze ușor.

Jordan i-a făcut chelneriței semn să le mai aducă de băut. Se simțea relaxat. Își făcea o chestiune de virtute

din faptul de a fi atât de norocos atât de devreme în cursul zilei. Ca și cum un zeu ciudat l-ar fi iubit și l-ar fi răsplătit pentru sacrificiile pe care le oferise lumii lăsate în urma lui. Și avea acest sentiment de camaraderie cu Merlyn și Cully.

Luau deseori micul dejun împreună. Și întotdeauna se întâlneau la bar după-amiază, înainte să se lanseze în marea acțiune a jocurilor de noroc, care le acapara toată noaptea. Uneori luau o gustare la miezul nopții, sărbătorind un câștig, norocosul plătind consumația. În cele trei săptămâni deveniseră amici, deși nu aveau absolut nimic în comun, iar prietenia lor urma să moară când febra jocului va trece. Dar acum, când încă nu pierduseră toți banii, simțeau o afecțiune reciprocă. Într-o zi în care câștigase, Merlyn *Puștiul* îi duse în magazinul de confecții al hotelului și cumpărase cele trei sacouri *Vegas Winner*. În ziua aceea au câștigat toți trei și de atunci au purtat sacourile tot timpul.

Jordan o întâlnise pe Diane în noaptea în care aceasta suferise cea mai adâncă umilință, aceeași noapte în care îl întâlnise prima oară pe Merlyn. A doua zi îi duse o cafea într-una din pauzele ei și stătuseră de vorbă, dar el nu auzise nimic din ce-i spunea. Diane sesizase lipsa lui de atenție și fusese ofensată. Așa că nu se întâmplase nimic. După aceea îi păruse rău, pe când stătea în camera sa excesiv de decorată, singur și neputând să doarmă. Așa cum i se întâmpla în fiecare noapte. A încercat cu somnifere, dar i-a provocat coșmaruri care l-au înspăimântat.

Zona barului începea să se umple, căci în curând trebuia să apară orchestra de jazz. Jordan observase felul în care îl priviseră când îi dăduse fetei o fisă de cincin dolari drept bacșiș. Îl considerau generos. Dar pur și simplu nu avea niciun chef să estimeze cât ar fi trebuit să-i dea